

Literele noastre - artă

TEODOR MAZILU:

„Galeria PALAVRAGILOR“

„Galeria palavragilor“ este, în cluda titlului său sugubav, o carte aspră și gravă. „Aspectul glumei al problemei“ la care se referă unul din eroii lamentabili ai cărții, lipsește aproape cu desăvârșire din încercările satirice ale lui Teodor Mazilu.

Cartea lui Teodor Mazilu este dominată de severitatea juvenilă a autorului, care scriează tagma împincaților cu zelul judecăto-rului incoreptibil. Disecția ana-litică a tipurilor de „palavragi“ este săvârșită firesc, ca un act de exeresă public efectuat nu numai din obligație, dar și cu vădită plăcere. Am spune că avem de-a face cu o lucrare satirică extrem de optimistă, dacă înținem seama de seninătatea cu care autorul care își exercită mi-lonia, încredințat, în mod vădit, de eficacitatea fiecărui rând și a fiecărei imagini, în opera sanitară la care s-a angajat. De cele mai multe ori felul satiric în suita de povestiri la care ne referim, nu este reoducerea unor rătăcii, ci mai ales stigmatizarea, fără drept de apel, a unor cazuri cronice, nerecuperabile. Critica face de as-tă dată opera de selecție riguroasă. Intenționând să elimine din rândurile societății noi, erengile putrede cu rîva gospodărilor care se îngrijite de soarta întregii lîvezi. Pornit pe un asemenea drum, Mazilu operează fără mă-nuși, dar cu unelte sterilizate. Ucenic chirurg remarcabil, autorul „Galeriei palavragilor“ pare a fi însă stăpînit de traciul meseriei abordate, intrucît gesticulează uneori excesiv cu imaginile și paradoxale puse în slujba satirei.

În cluda acestor excese, incizia critică este, de multe ori, adîncă și salutară. Teodor Mazilu se străduiește așadar să facă operă profundă de moralist, cultivînd un umor sobru care n-are nimic comun cu zefemea groasă a unor publicații de genul „Urciuzii“.

„Palavragii“ suspu biștiuriiu critic sînt considerați de autor drept cazuri patologice, farele morale fiind privite ca semnele unei boli iritate. Este „dusă pînă la ultima consecință ideea că demagogia, arivismul, e-gocentrismul nu sînt simple „lip-suri“, ci niște malformații adînci care dau individului stăpînit de asemenea manii o altă anomalie de necontestat. Alitudinile ne-umane, abdicarea de la o condu-ță morală demnă de specla ome-nescă, după implacabil, în aceas-tă viziune, la situarea respectivilor într-un contrast izbitor cu

oamenii autentici, nealterați su-fletește. Putreziciunea morală este urmărită astfel în pamfletele lui T. Mazilu ca o îngrozitoare stre-că care distruge treptat tot ceea ce este sănătos în construcția sufletescă a individului vizat. Un asemenea val o cuprinde — de pildă — pe Maria Popescu din momentul în care această fată simplă și sinceră începe să mi-meze „subtilitățile“ intelectuali-ste ale unor amici infatuați. („Ma-ria Popescu nu mai vrea să fie Maria Popescu — în viziunea ei, ea este o fată care are o viață plină de satisfacții, dar care nu are nici o idee despre viață, în afară de cele care îi sunt prezentate în televizor.“)

„Galeria palavragilor“ este un manual de selecție riguroasă, în care autorul, cu un zel judecăto-rului incoreptibil, disecția ana-litică a tipurilor de „palavragi“ este săvârșită firesc, ca un act de exeresă public efectuat nu numai din obligație, dar și cu vădită plăcere. Am spune că avem de-a face cu o lucrare satirică extrem de optimistă, dacă înținem seama de seninătatea cu care autorul care își exercită mi-lonia, încredințat, în mod vădit, de eficacitatea fiecărui rând și a fiecărei imagini, în opera sanitară la care s-a angajat. De cele mai multe ori felul satiric în suita de povestiri la care ne referim, nu este reoducerea unor rătăcii, ci mai ales stigmatizarea, fără drept de apel, a unor cazuri cronice, nerecuperabile. Critica face de as-tă dată opera de selecție riguroasă. Intenționând să elimine din rândurile societății noi, erengile putrede cu rîva gospodărilor care se îngrijite de soarta întregii lîvezi. Pornit pe un asemenea drum, Mazilu operează fără mă-nuși, dar cu unelte sterilizate. Ucenic chirurg remarcabil, autorul „Galeriei palavragilor“ pare a fi însă stăpînit de traciul meseriei abordate, intrucît gesticulează uneori excesiv cu imaginile și paradoxale puse în slujba satirei.

„Palavragiul“ un bobîrnac expresiv. Tehnica este desigur caragialiană, dar obiectivele satirice au rîdicat tînarului scriitor probleme noi care au fost rezolvate, parțial, printr-o ridicare la cub a mijloacelor de persilare proprii inare-lor să se predecesor. Autorul pare să fie parțianul unui stil oral, cu velleități oratorice. Avantaje-le deprinderii unei estetice deza-vante (pentru că există și deza-vante) se vădesc în dialogul și în citeva, delicioase tirade ale „negativilor“. Lozinice, șabloane, formulele retorice urate sînt intrubunătăte cu tonul în textul scris pentru „palavragii“ și „ra-reori“, efectul este cel dorit. Per-sonajele satirizate au toate aprop-riele felului verbal, pun întrebări stereotipe, prezază asupra ome-nilor slabi din jur cu aceeași for-mule sacramentale, se mișcă în felul unor mecanisme cibernetice, reglate însă pentru a ser-vii prompt interesul strict per-sonal. Bartolomeu Alba (sub-alternul servii), Felix Vespala („Intelectualul“), Ipocrit, și alți oameni alți erupși și de-cați în cartea lui Mazilu se mișcă într-un univers mărlut, cen-tușu procurîndu-și banii necesari pentru o seară cu dans și bău-tură la „Tic-Tac“ sau savurînd voluptățile unui apartament lu-xos cu confort modern.

Preferințele autorului pentru șarja violentă, cunoscută încă din primul său volum frizaază nu ra-reori grotescul și, poate nu în-timpătror, acestea sînt și cele mai bune pagini ale cărții. „Palavragiul ad-interim“ suferă un proces de transformare anatomică uluitoare, dar nu mai puțin re-volutor, căci „vorbea atît de mult încît gura i se dilatase, căpătase forma unui clopot, iar restul trupului i se vestegise, se oîlise“. În „satira romantică“ intitulată „Romeo și Julieta“, picul negru cu sentința pronunțată de un tribu-nal fantastic într-un coșmar in-grozitor, apare dimineața la tre-zirea din somn pe nopțieră „cu-zăului“. Nicolae Spățeleu, ca un teribil avertisment redactat în nu-mele colectivității. Abordarea ur-tor asemenea mijloace nu este gratuită. Ea se explică prin efor-tul vădit de a ridică nivelul sa-tiric pînă la descoperirea unor a-devăsurări generale, efort care ca-racterizează ultimul volum al lui Teodor Mazilu în care, din nou, au fost strînse compoziții dispa-rate, așurate — cele mai multe

— în presa zilnică, pe un mate-rial informativ concret. Meritul tînarului scriitor este de a fi iz-butit ca unele din aceste foile-țoane să fi căpătat, după o toa-letă sumară, o semnificație mult mai largă. Aici se poate vorbi, pe bună dreptate, despre talentul remarcabil al autorului, dar nu numai în sensul șlefuirii unel-lor sale scriitoricești. Adîncirea simțitoare a analizei fenomenelor negative prin așezarea întregu-lui proces pe fundalul luptei pen-tru adevăr și se pare a fi deter-minat creșterea calitativă indis-tingubilă a acestui volum. „Palavragiul“ balșocorții în ultima car-te a lui Mazilu nu sînt niște sim-plici „birocrați“ ridicoli. Ei devin odioși pentru că fac comerț de minciuni și devin capabili de orice mîrșăvne pentru că au pierdut a-tributul omelesc al sincerității. Spățeleu e judecat pentru că a zidit o enormă minciună la te-meliile căsniciei sale, iar perso-najele invitate la o căsătorie con-tramandată („Aventurile adevă-rului“) devin antipatie pentru că nu izbutesc de loc să se mulțu-mească cu adevărul. „Galeria palavragilor“ poate servi citito-rului, astfel, ca mic ghid pentru detectarea agențiilor proflictaic al unor maladii morale ucigătoare. Un ghid savuros, cu pretenții filo-sofice demne de a fi luate în con-siderație.

V. MINDRA

Prin întreaga sa operă, pictorul Ghiață este unul din mari artiști care deosebit de multe de învață.

Incercări regizorale INTERESANTE

Căuștirile creatoare ale oame-nilor noștri de teatru și-au găsit recent expresia în peisajul foarte divers oferit de spectacolele cu piese sovietice puse în scenă cu prilejul călei cea-40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste.

În Capitală, s-au remarcat astfel în special teatrele „Nottara“, „Muncitoresc C.F.R.“, „Municipal“ și „Armata“. În acest sens, merită a fi considerată — ca două experiențe regizorale și artistice demne de toată atenția — spectacolele realizate de Ion Olteanu cu „Uraganul“ la Teatrul Municipal și de Ch. Jora cu „Tra-gedia optimistă“ la Teatrul Ar-matei.

„Uraganul“ de V. Bill Belje-rkouski și „Tragedia optimistă“ de Vsevolod Vișnevski au intrat de mult în așă numitul fond de aur al dramaturgiei sovietice. O întreagă etapă istorică — perio-ada de acerbă înclătare a răboiului civil, pentru apărarea țineii Puterii Socialiste — s-au așă con-centrat în aceste piese.

Prima, scrisă în 1925, își poartă acelușăa într-un coreecare oraș de provincie, în zilele de grea în-cercare cînd puterea muncitorilor și țărănilor înfrunta eroic atacu-rile contrarevoluției și, se înser-vau să se reia economia țării, să pună capăt abuzurilor unor tică-loși, să stîrpească complăzirile puse la cale de trădătorii. Eveni-mentele care agită orașul, fărâmi-țate în „Uraganul“ în tablouri și crimele ce se precipită într-un virtje trepidant, sînt dominate de tenacitatea și spiritul de abnega-ție al comunistilor.

„Tragedia optimistă“ terminată cu aproape un deceniu mai tîrziu are o factură asemănătoare fiind un imn de slavă dedicat marinari-lor roșii care au pierit în focul revoluției și răboiului civil. Luptînd cu ferocitate și totală uitare de sine pentru cauza socialismului. Acțuinea piesei este istoria transformării acestor oameni, mulți înjecțoiți cu microbul anarhismu-lui, în militari revoluționari disci-plinați, prețcoare realizată de partid, de femeia-comisar, o pil-duitoare figură de luptătoare comunistă intransigentă, hotărîtă, neînfricată.

Din ambele piese se desprinde un puternic potențial revoluționar, cu atît mai impresionant cu cît

fundul întimplirilor este profund tragic.

Cătru sublinierea patosului eroic, a semnificațiilor majore ale celor două piese inspirate din istoria Revoluției din Octombrie s-au orientat, usînd de mijloace artistice diferite, autorii ambelor spectacole. Nu putem intra în ana-liza multilaterală a spectacolelor (spațiul nu ne permite să vorbim de pildă despre actorii des-puneri și o bună parte din ai-crații remarcabile). Ne vom re-feri de aceea doar la cele două concepții regizorale așate la baza spectacolelor și la felul cum au fost realizate.

Mai mult deșit întimplirile par-ticulare, decît destinele individua-le ale personajelor, regișorul Ion Olteanu (în colaborare cu talen-tatul pictor scenograf Tony Gheorghiu) a urmărit senurile mari os

CRONICA TEATRALA

de degajă din piesă, reinvierea ta-bloului de ansamblu al epocii. Montarea sa are un dinamism a-proape cinematografic; se joacă fără pauze, trecurile de la un tablou la altul sînt marcate de citeva leit-motivuri sonore (nu mu-sicale): gherul năprănic al ura-ganului, trospatul caedant al pa-șilor ostășiei etc., în multe mo-mente e vizibilă tendința spre o compoziție plastică a scenelor care să sugereze înălțarea spre biru-ință în polița împrejuriilor tra-gice, a luptătorilor revoluționari. Pentru a imprimă spectacolului caracterul unei fresece — lupte-pline de priviri — pentru apă-rarea puterii sovietice, regișorul a renunțat cu bună știință la nuan-țări de detalii și cizelări delicate. El a realizat punerea în scenă în-tr-un decor de o maximă simpli-tate, compus numai din citeva ele-mente indispensabile, deșupra cărora se deșășoră faldurile u-nui simbolic stîndard purpuru și actorii roteșce replicile cu glas tunător, vibrant, cu accente cutre-

„MINORUL“

E pe-nserate dar e lumină destu-lă ca să deslușești ce se petrece în jurul său. Vlad citește chiar un așă: „Cine limbă lungă are, cîmă vine săpă la sare“ apoi ochii îi alu-nează pe o firmă: „La roșorul vi-teaz. Alexandru S. Postecuc, co-loniale, delicatețe și articole de Moldova“. Pe stradă trece un de-tașament de nemți; cei mai mulți poartă ochelari. Toți au cîte un pachet învelit în jurnal. Se duc sau vin probabil de la baie (da, azi e vineri) și-și urșiesc de cal-darim cizmele. Lina la gură ca o pilnie (în revista „Signal“ îi vezi totdeauna marșălînd pe drumu-rile prăfuite ale Ucrainei cu mi-necile suflecate și avînd cite-o grenadă cu coada înfiptă în tie-care din acești carșimbi largi). De Vlad îl cuprînde un sentiment de regret că nu s-a răzbatut în vreun fel asupra lor cînd nu nă-vălit la școală, transformînd-o în cazarmă, că n-a rupt, cum se gîndise de attea ori, măcar o conductă de aramă, fie ea cît de mică, din acelea care împinșez motoarele tractoroarelor și camio-nelor verzi. „Nu, e mai bine așa. Ce realizăm cu răperea unui mă-șur de-ăla de urămă? De-o mie de ori e mai bine așa!“

omului. Cînd eram la Viena bu-noară... Pe vremuri, înainte de primul război mondial, moș Achile a fost înșășor de vagoane de marfă și făcea regulat curse pînă la Viena. De atunci a rămas cu o boală: ori ce vede, îl aduce aminte de Viena. Dacă îl poveș-tești un film, să zicem „Praga de aur“ spune: „Știu, știu, l-am văzut la Viena... Cum l-ai văzut la Viena cînd e un film nou? — Ei, chiar dacă nu pe asta, am vă-zut eu altele la fel! Dacă îl spu-ci că ai văzut un tanc amfibiu în ziar, zice: „Știu, știu, l-am văzut pe vremea lui Frantz Josef la Viena. Tot ce-l pe lume a văzut la Viena. Dacă l-ai vorbi de Adam și Eva tot îți-are zice că i-a întîlnit în 1910 pe stradă, la Viena, un-potă că e la masă și Lila, u-neoți fîmîne să bea și ea un ceal. Ce-o mai fi și cu fata asta, de ce se ține ea de capul lui Don, nimeni nu știe. El să fie în locul lui Don, și-iar pierde vremea cu fetele. Parcă nu știe și Don că femeile sînt o pacoste. Vorbă-re și certărețe, și la treabă nu-s bune de nimic. Cum era la grî-dină, la mixtă? Vaj de mine și de mine. Scandal, certuri pentru gulerășe, pentru panglicute dar cînd era vorba de ceva serios, o parită de turcă, mă rog la vîrșta asta, ce vrei, era ceva foarte serios, mai rău încurcav. N-o să zică așa că Vandalu că Lila e urîă, nu de, nu-i urîă dar sigur că e în-gă. Don nu-i cine știe ce. E și normal. Don a cel mai frumos băiat pe care l-a văzut Vlad în viața lui. Nu că e fratele său, dar Vlad a văzut deșuși bieiți în viața lui, cîți nu sînt numai în car-tierul lor, dar unul ca Don nu e mai văzut, nu există. Nici în filme nu a văzut un băiat așa frumos, înalt, cu ochi vioi, cu părul negru, cu dinți minunați, da, minunați.“

Cum s-a schimbat Don așa? Parcă n-are fi fiu de muncitor ci de mic-burghez, nu alta. Cînd te pomenesci că Vandalu a auzit o vorbă așa pe undeva și a trîm-tit-o dacă se potrivește sau și face pe savantul cu Vlad. Lasă și te Vlad că Vandalu dintot-deauna îl vorbea de rău pe Don: „Și ce dacă are cu șapte ani mai mult ca tine, de-ăia trebuie să facă pe Buffalo Bill. Tu nu vezi că în casa asta numai tu faci corvezi? Tu tai lemne, tu mergi la băcănie, tu ducci mîncare lui tat-tu la fabrică. El e boierul ca-pei, citește toată ziua, face pe preiantul, mă-tă fi dă mereu înalte: „Don nu îi-e foame, Don culcă-te că ai obosit. Don mai plîmbă-te puțin“. Și cei asta Don, asta nu-l vede de om, așa-tă-nume de cătel. Don, cuțule, Don. Dac-am să am un cătel să fiu al naibii de nu-i zice Vlad Nu-i vorba că i-a dat atunci Don una peste călele de la-trecut cheful de cătel Vandalului.“

Povestire de B. Dumitrescu

De curînd Vlad a găsit la un prieten o carte de mitologie. A început s-o citească și a dat ac-o la peste legenda lui Castor și Pollux. Cum e, fiii Ledei și ai lui Jupiter se iubeau atît de mult unul pe altul și cum Jupiter, vîrînd să-l facă nemuritor pe Pollux, și văzînd cît de tare se iubea între ei, i-a urcat pe amîndoi în cer. Dac-ar fi fost Don cel de odinioară, Vlad i-ar fi povestit această legendă, poate el n-o știe, dîndu-i a înțelege că Vlad e Castor și Don e Pollux. Dar așa? Ce fel de Castor și Pollux sînt ei dacă Vlad a trebuit să fie adevărul nu de la frate-su ci de la un străin, din gura lui I-frim, cumnatul lui Vandalu! Poate că dacă I-frim nu scapa pe jos manifestul pe care l-a găsit Vlad și l-a dat înapoi, n-ar fi auzit Vlad nici așă acele cuvinte despre război, despre fasciști și comuniști care l-au făcut să vă-dă altfel lucrurile. Poate că I-frim l-ar fi scotocit și el un cop-il și nu i-ar fi spus nimic despre Cauză dacă Vlad nu i-ar fi cerut lămuriri în legătură cu cele scrise în manifest. Castor și Pollux, ha! Mă rog, nu trebuie neapărat să fie amîndoi frații nișteri eroi, poate că Don nu e lămurit din punct de vedere politic dar

nici așa să se plimbe toată ziua bună ziua cu Lila, să cînte la violoncel, să nu-i dea voie tatălui să citească cu glas tare ziarul și să nu vrea să vadă cum suferă și să pînă sub acoperirea fasciș-tă. Și nici să-i deschizi capul nu poți, că tu te-ascuță să-i zici o vorbă. Halal Castor și Pollux! Vlad zîmbește. Să știe Don ce are el, Vlad în buzunarul de la piept l-ar veni rău de frică. Zău, Nu-i vorbă că nici I-frim nu s-ar bucura să știe că Vlad n-a dat „futurașii“ cu inscripția „Joș războiul tîlhăresc anti-sovietic“ tovarășel Ada. El, dar dacă n-a găsit-o acasă ce era să facă? Ce era prost să se țină pe toate în buzunar? A lipit vreo cîncișel, și restul o să le dea mine tovarășel Ada la aceeași adresă. Doar n-o să se mîne. Cum o fi arătînd tovarășel Ada, o fi avînd o-cherelari? Vezi, că sînt și unele femei, doar cîteva, desigur, în care poți să ai încredere. Numai să nu-i văzut cineva cînd vine și fluturași, că e de rău.

ce stă și aude ușa deschizîndu-se. Iar lasă pleoapele. A venit Don care îi spune mamei să se ducă la culcare că-i obosită și o asig-ură că-l va veghea el pe Vlad. De-abia se închide ușa că Don îl trage de mîna pe Vlad și-i spune: Hai nu mai fă pe moriul în păpușoi, luptătorule! Vlad ar vrea să-l jîne ochii închiși dar nu poate, îl pînșete risul, nu știe de ce. Școala-te repede și îmbră-că-te, îi șoptește la ureche Don. Apoi iște amîndoi în stradă. Don merge pînă la colț și se întoarce. Îl zice: — Bagă bine în cap ce-ți spun. Te duci în curte la moș Achile, viri mîna sub cotu-și scoți de acolo pachetul cu „futurași“. O lei apoi pe jos pe lin-gua lui l-ai te duci la adresa care o știi, la tovarășel Ada. Să nu te sperd cînd ai s-o vezi pe Lila, așa-i zicem între noi, în celăl pachet și te întorci repede. Iar mine vorbește cu o I-frim și am să-l învîi eu cum se lucrează cu mine bîine și el vine și-mă camuflez mai bine și el vine și-mă dă totul peste cap. Vraj să faci revoluție cu mușoi. Măi vorbește eu și tu cine mîine despre regu-lile elementare ale conspirației! Apoi, dîndu-i un bobîrnac peste nas: Hai, mergi. Într-o oră să fii înapoi, dormit în pat!

Vlad șare gardul la moș Achile și-n vreme ce caută sub cotu-mormale înfundat. — Așă vorbe Pollux cu Castor: minorii, mușoi? Cînd găsește pachetul, o zbu-ghește în întuneric, sărînd într-un pictor spre stația de tramvai.

— „Tragedia optimistă“ nu pot fi so-colite deșine birutate artistice. Ele sueră însă interesul iubitorilor de teatru, invîrînd în discași.

MIHAIL LUPU

Desen de A. CALISTRAT

Să valorificăm activ câștigurile fiecărui utemist

Pe tovarășul Anghel Vasile, secretarul organizației U.T.M. din secția strungărie-pompe a uzinei „Timpuiri Noi” din Capitală m-am simțit tentată să-l asemănesc cu un gospodar vârnăc, care-și cunoaște efectiv gospodăria, știe pe cine se poate baza, cum trebuie să-l folosească forțele astfel încât să obțină maximum de rezultate. Și aceasta pentru că mi-a vorbit cu multă înțelepciune și siguranță de sine un utemist din secție, de încredințările lui și de treburile care le sunt încredințate în raport cu prietenii săi.

Numeric s-ar părea că nu are de condus o organizație prea mare: doar 56 de utemiști. Dar dacă într-o singură secție din uzină 56 de tineri luptă deopotrivă pentru îndeplinirea planului de producție, pentru deservirea lor profesională și umană, înseamnă că aici există un colectiv de utemiști care-și merită cu prisosință numele.

L-am întrebat cum a reușit să-și cunoască pe tineri, să găsească locul fiecărui în această luptă colectivă, astfel încât să ajungă ca organizația lor — în îndeplinirea sarcinilor care le revin — să se bazeze nu pe clișee omenice, ci pe întreg colectivul de utemiști.

— Dar cum credeți că s-ar putea alfel? mi-a răspuns. Sintem toți oameni foarte ocupați. Dacă un singur utemist și-ar îngrijii propria muncă, ar însemna că tovarășul său muncăscă dublu. Căruia dintre noi nu i-ar fi răsunat de-a lungul zilei și noaptea că nu a făcut decât să-și facă datoria? — Adevărul este că la noi nu există de muncă colectivă nu mai este o noțiune abstractă. Fiecare dintre noi se simte puternic pentru că știe că alături de el se află un număr de tineri care, în orice treabă i-ar fi încredințată, să vă dau un exemplu: de mai mulți ani, noi ne-am obișnuit să lucrăm în brigăzile de tineri. Aproape toți utemiștii sunt încadrați în aceste brigăzi. Și știți că în brigadă nu se poate ca unul să muncăscă și altul nu. La fel se întâmplă și în munca de organizație. De pildă, în organizația noastră toți utemiștii învață 36 dintre ei sunt cuprinși în cele două cercuri politice U.T.M., 9 își termină învățământul mediu, iar ceilalți sunt încadrați în învățământul de partid. Pot să vă dau exemple izolate de frunțișă în învățatură: dar mie mi se pare că nu asta e cel mai important ci faptul că am reușit să-i convingem pe toți utemiștii să învețe, că la fiecare s-a manifestat dorința, dar nu numai dorința ci și ambiția de a căpăta tot mai multe cunoștințe. Și poate de aceea cînd Botiș Vasile ne-a declarat că nu-și mai trebuie nici un fel de învățatură, că el „le știe pe toate” mi s-a părut straniu, ca o notă falsă într-o orchestră bine pusă la punct. De altfel s-a dovedit că Botiș a fost un om de nimic. După ce s-a plimbat prin mai multe secții, a plecat din uzină căutându-și altă muncă și a făcut mare lucru.

L-am rugat să-mi spună cum se străduiește organizația lor să

antreneze pe utemiști în rezolvarea sarcinilor de organizație, având în vedere necesitatea de a pune în valoare înclinațiile, însușirile personale ale fiecărui.

— O să încep cu un exemplu. Cu vreau an și ceva în urmă, singurul purtător al Insignei „Prieten al cărții” din organizația noastră era tov. Ernest Iaslovici. Asta nu însemna desigur că nu citeau literatura și alți tineri. Citeau destul de mulți, dar nu găsisem un om priceput care să le indice cărțile ce urmează să citească, care să-i ajute să se pregătească pentru discuția finală. Biroul organizației l-a încredințat această muncă tov. Iaslovici. N-a fost nevoie de prea multă muncă de convingere; tovarășul Iaslovici e un cititor pasionat, care a

știut să popularizeze cărțile pentru concurs și poate nu numai pe acestea. În această muncă, în afara dragostei pentru literatură, îi mai trebuiau însă și calități organizatorice. Așa s-a descope-

rit că tov. Iaslovici este și un bun organizator. Acum el se ocupă de concursul „Lubiți cartea” pe întreaga uzină. Din motive asemănătoare i s-a încredințat tovarășului Ciobanu Marin sarcina de a se ocupa de grupul de utemiști care face parte din echipa de dansuri, și tovarășului Smedoiu Mircea de grupul celor care face parte din cor. Amindoi fac aceste lucruri cu plăcere; în foarte multă măsură au profitat de oportunitățile din care fac și ei parte.

În organizația noastră există însă și un număr de utemiști cărora le-am încredințat sarcini — ca să spun așa — cu caracter permanent. În această categorie intră responsabilii brigăzilor U.T.M., organizatorii grupelor, cei care se ocupă de gazeta de perete, propagandistii etc. Dar pe lângă aceștia mai există și colective care-i ajută pe membrii biroului organizației de bază. Așa avem un colectiv de propagandă, un colectiv sportiv etc. Noi am mai încredințat sarcini permanente și unei alte grupe de utemiști a căror treabă poate să vă dea o idee: la chemarea conducerei, în uzină s-a înstituit un regim sever de economie. Toți luptăm pentru realizarea acestor economii — fiecare în locul în care lucrează. Dar și acest lucru trebuie controlat. Și de aceea am încredințat clișee utemiști să urmărească acest lucru. Astfel utemiștii Sehoiu Lucian, într-un schimb și Abrani David în alt, se ocupă de stăvilirea risipei la curentul electric. Se mai găsesc lucrători care părăsesc locul și lasă strungul în stare de funcționare, becuri aprinse deși nu mai folosesc nimic. S-ar părea că e o treabă mărunță, dar nu e așa. Mai pot da și alte exemple, cred însă că și acestea ajung.

Pot să afirm că la noi toți utemiștii fac o treabă utilă pentru organizație. Chiar și acei utemiști cărora nu le încredințăm decât o singură sarcină — învățatură. Așa se întâmplă cu cei care urmează liceul soră și cărora le dăm tot ajutorul în îndeplinirea sarcinilor de producție, lasându-le timpul liber pe care-l au, să și-l dedice învățaturii.

L-am întrebat pe tov. Anghel Vasile dacă în organizația lor s-au orientat în întregime bine, încredințându-i fiecare utemist sarcina cea mai potrivită.

Ceea ce v-am povestit e sinteza muncii noastre de ani de zile. În urmă cu cinci-șase ani, organizația noastră număra destul utemiști doar ca nume. Ne învoiam adeseori de încredințarea lor de neputerica noastră. Dar în acești ani am crescut și noi cei care stăteam în birou și utemiștii. Înaintea noii proceduri așa: îi ceream unui utemist să facă o treabă oarecare, decât n-o făcea folosind două „metode”: ori ne supăram pe el și pe viitor îl oclem, ori îl puneam în discuția adunării generale și îl sancționam. Eu personal am greșit în felul acesta față de mulți tineri, dar de unul îmi voi aminti mereu, deși îmi pare rău că s-a petrecut de mult. Tov. Popescu Floarea (acum e militar) era locțiitorul de secretar. Nu mai avusesse o muncă de asemenea răspundere și de aceea nu dovedea prea multă înflăcătură. Dacă i se cerea însă, făcea orice. Odată l-am rugat să facă în locul meu o anumită treabă. Mi-a explicat că nu poate și eu n-am vrut să-l înțeleg. Și atunci m-am... săpărat pur și simplu și l-am ocultat luni de zile. Chiar dacă el cerea în birou să-i dăm vreo însărcinare, eu refuzam. În felul acesta l-am lăsat departe de preocupările organizației și aceasta i-a dăunat și lui și nouă. Acum nu se mai petrece asemenea copilării. Dar drumul până la această maturizare a fost destul de întortocheat.

Tovarășul Anghel Vasile mi-a fost recomandat ca unul dintre secretarii cei mai bătîrîni de peste șapte ani — cu mici excepții — este în conducerea organizației din uzină și deci un om cu o valoroasă experiență. Discuția mi-a dovedit că recomandajul a fost deosebit de întortocheat.

MARIETA VIDRAȘCU

Simpozion

Cu prilejul celei de-a 12-a aniversări a proclamării R.P.F. Iugoslavia, vineri după amiază, în sala S.R.S.C. din Str. Biserica nr. 5-7, a avut loc un simpozion organizat sub auspiciile Filialei București a Societății pentru răspunderea științei și culturii din R.P. Romînia.

Prof. univ. C. Ionescu-Bujor, director general în Ministerul Învățământului și Culturii, prof. univ. I. Popescu-Zeletin, membru corespondent al Academiei R. P. Romînie, și Victor Birlădeanu, ziarist, au împărtășit impresii din călătoriile întreprinse prin R.P.F. Iugoslavia.

Printre muncitorii frunțiși în producție de la fabrica de falanși din Turda se află și utemiștele Elena Grad și Varvara Hodist. În fotografie: cele două utemiste în timpul lucrului.

Recepție cu prilejul sărbătorii naționale a R. P. F. Iugoslavia

Cu ocazia Zilei Republicii — sărbătoarea națională a Republicii Populare Federative Iugoslavia — Nicolă Vujanovici, Ambasadorul R.P.F. Iugoslavia la București, a oferit vineri seară o recepție în saloanele ambasadei. La recepție au participat tovarășii Chivu Stoica, Gheorghe Apostol, Petre Borilă, Dumitru Coliu, general colonel Leontin Sălăjan, Alexandru Birlădeanu,

INFORMAȚII

Academia R. P. Romînie a ținut vineri după amiază o sesiune comemorativă consacrată marilor istorici și arheologi romini Vasile Pirvan, de la a cărui naștere s-au împlinit 75 de ani. În prezența au luat loc academicienii St. Milcu, secretar prim al Academiei R. P. Romînie, C. Moisil, Em. Condurache, A. Oțetea și prof. I. Nestor, membru corespondent al Academiei R. P. Romînie.

La sesiune au asistat o număr de asistenți și membri ai familiei Pirvan. Acad. Em. Condurache, directorul Institutului de arheologie al Academiei R. P. Romînie, a vorbit despre viața, opera și gândirea lui Vasile Pirvan. Comunicarea prof. I. Nestor a tratat despre opera lui Pirvan în domeniul arheologiei comune primitive, iar prof. Radu Vlăduț a prezentat comunicarea „Vasile Pirvan, istoric și arheolog al anticității greco-romane”. Comunicările au fost audiate cu deosebit interes.

Prima constatare pe țară a cocsarilor

Din inițiativa filialei regionale A.S.I.T. Hunedoara și cu sprijinul secțiilor metalurgice și mine, din cadrul Consiliului Central A.S.I.T. s-a organizat la Hunedoara prima constatare pe țară cu tema: „Imbunătățirea cocsului metalurgic fabricat la Hunedoara din cărbuni de Valea Jiului și stabilirea tehnologiei adecvate pentru folosirea lui în furnale”.

Constatarea și-a început lucrările ieri dimineață și va dura trei zile. Participă peste 150 de cadre tehnice de specialitate din Hunedoara, Valea Jiului, Reșița precum și cercetători din cadrul institutelor de cercetări în problemele respective.

În prima zi a lucrărilor constatare au fost prezentate cinci referate științifice în baza cărora în următoarele două zile vor fi purtate discuții căutându-se soluțiile cele mai indicate pentru imbunătățirea calității cocsului de furnale și prin aceasta imbunătățirea calității fontei.

Tov. prof. ing. G. Vancea din cadrul Institutului de cercetări miniere a susținut referatul: „Posibilitatea imbunătățirii calității cocsului metalurgic din cărbuni de Valea Jiului printr-o mai bună preparare a cărbunelui”.

Inginer D. Dobrovici din cadrul I.P.R.O.M.E.T. a prezentat în referatul său unele soluții pentru imbunătățirea șarjelor pentru cocsificare; de asemenea ing. V. David, din cadrul uzinei Cocos-Chimice Hunedoara a vorbit despre imbunătățirea calității cocsului prin perfecționarea tehnologiei de fabricare.

Constatarea a fost deschisă de tov. Nicolae Catană — director general al C.S. Hunedoara și președinte al comitetului regional A.S.I.T., și prezidată de tov. Constantin Negoiță, secretar al Consiliului Central A.S.I.T.

CIMPEANU ION

In Uniunea Sovietică a fost realizat cel mai puternic radiotelescop din lume

MOSCOVA 29 (Agerpres). — TASS transmite: În Uniunea Sovietică a fost realizat cel mai puternic radiotelescop din lume. Acesta s-a construit în cadrul conferinței radioastronomice de Semion Haikin, doctor în științe fizico-matematice.

Lungimea acestui telescop este de 130 metri, iar suprafața totală a „radioinșurii” atinge 400 m. pătrați. Pentru a acționa această uriașă instalație sunt necesare zeci de puterice electromotoare și un sistem special de comandă semiautomată. Rezultatele observațiilor se înregistrează în mod automat.

Cu ajutorul noului radiotelescop pot fi cercetate fenomenele ionosferice, pot fi observate diferite procese care intervin în soare, poate fi prevăzută apariția furtunilor magnetice în atmosfera terestră, poate fi studiată structura universului.

După cum a declarat unul din corespondenții agenției TASS Semion Haikin, noul telescop va fi considerabil limitat cunoștințelor oamenilor asupra universului. El poate recepționa unde de radio lungime de numai 3 cm. — de aproximativ de 20 de ori mai scurte decît cele capte de radiotelescopul instalat recent la Observatorul din comitatul Chesire (Anglia), considerat ca unul dintre cele mai mari din lume. Această particularitate permite mărirea considerabilă a poziției observațiilor asupra luminilor astrale situate dincolo de limitele vizibilității optice și pătrunderea în interiorul universului pe o distanță de sute de milioane de ani lumină.

Intr-un viitor apropiat — a spus Semion Haikin — vom putea recepționa cu marele radiotelescop unde de radio cu o lungime și mai mică — pînă la 1,5 cm.

Prof. Nikolai Basov a declarat corespondentului agenției că în prezent se construiește un radiotelescop cu amplificator molecular. Un asemenea amplificator va permite îrgirea de aproximativ 50 de ori a razii de acțiune a radiotelescopelor. Radiotelescoapele cu generatoare moleculare vor constitui începutul cosmochimiei.

Un nou centru științific în U. R. S. S.

MOSCOVA 29 (Agerpres). — Ziarul „Pravda” publică sub semnătura academicianului M. A. Lăcrășenieț, un amplu articol intitulat „Un nou centru științific în U.R.S.S.”. Autorul se ocupă de construirea în apropiere de Novosibirsk a unui școlii științifice pentru filiala siberiană a Academiei de Științe a U.R.S.S.

Acad. Lăcrășenieț arată că pentru construirea orașului științific a fost stabilit un amplasament cu o suprafață totală de 1.100 hectare. Acolo urmează să fie construite 13 institute.

Întîlnire oficială între parlamentarii romîni și cei polonezi

VARȘOVIA 29. — Corespondentul Agerpres transmite: În după-amiază zilei de 28 noiembrie, membrii delegației Marii Adunări Naționale a R.P.R. în frunte cu tovarășul Constantin Pirvulescu au avut o întîlnire oficială cu conducătorii Seimului R.P. Polone. Delegația a fost însoțită de Marin Florea Ionescu, ambasadorul R.P. Romînie în Polonia.

La această întîlnire au luat parte mareșalul Seimului R. P. Polone, Czeslaw Wyceci, vice mareșal, Jerzy Jodkowski, președintele cluburilor partidelor politice și președintele comitetului Seimului Mareșalului Seimului, Czeslaw Wiecech, a făcut o expunere în fața membrilor delegației Marii Adunări Naționale a R.P. Romînie asupra activității Seimului R.P. Polone.

În continuare, vice mareșalul Seimului, J. Jodkowski, a vorbit despre organizarea Seimului, despre metodele de activitate ale Seimului în vederea exercitării cu mai desăvîrșire a celor două funcțiuni ale Seimului — ca organ superior legislativ și ca organ suprem de control. Vorbitorii au prezentat deputaților romîni date și fapte legate de activitatea Seimului alți din sesiunea curentă, citi și din sesiunea precedentă. Deputații romîni au pus întrebări asupra diferitelor probleme ale activității Seimului R.P. Polone.

Oaspeții romîni s-au interesat de activitatea comisiilor Seimului, de legăturile deputaților cu alegătorii, precum și de relațiile Seimului R.P. Polone cu parlamentele altor țări.

Tovarășul Constantin Pirvulescu a expus pe scurt formele de organizare și metodele de activitate ale Marii Adunări Naționale, a Președintelui și Comisiilor Marii Adunări Naționale a R.P. Romînie. De asemenea, a vorbit despre activitatea Seimului R.P. Polone în vederea exercitării cu mai desăvîrșire a celor două funcțiuni ale Seimului — ca organ superior legislativ și ca organ suprem de control. Vorbitorii au prezentat deputaților romîni date și fapte legate de activitatea Seimului alți din sesiunea curentă, citi și din sesiunea precedentă. Deputații romîni au pus întrebări asupra diferitelor probleme ale activității Seimului R.P. Polone.

Sesiunea Sovietului Suprem al U.R.S.S.

MOSCOVA 29 (Agerpres). TASS transmite: La Moscova a fost dat publicității decretul cu privire la convocarea la 19 decembrie 1957 a Sesiunii Sovietului Suprem al U.R.S.S. al celei de-a patra legislaturi.

Convocarea celui de al 13-lea Congres ordinar al U. T. C. L.

MOSCOVA 29 (Agerpres). — TASS transmite: La 15 aprilie 1958 se convoacă la Moscova cel de-al 13-lea Congres ordinar al Uniunii Tineretului Comunist Leninist din U.R.S.S. Congresul va examina rapoartele de activitate ale Comitetului Central și Comisiei Centrale de Revizie al U.T.C.L. și va alege organele centrale.

Provocările la granița Siriei continuă

DAMASC 29 (Agerpres). — TASS transmite: Referindu-se la încordarea crescîndă de la frontiera siriano-israeliană, un purtător de cuvînt al comandamentului militar sirian a declarat reprezentanților presei că Israelul continuă să provoace încălcări împotriva trupelor siriene de-a lungul întregii frontiere siriano-israeliene, urmărind să atragă unitățile de grăniceri sirieni în ciocniri armate. În după-amiază de 28 noiembrie un detașament înarmat israelian, ocupînd o poziție la nord de satul Kafir-Sali, a deschis focul împotriva unui pichet de grăniceri sirieni, silindui să riposteze Schimbul de focuri a continuat aproape o jumătate de oră.

Se scurtă!

MOSCOVA. — La 29 noiembrie, Velko Miletunovici, ambasadorul Republicii Populare Federative Iugoslavia, a oferit o recepție cu prilejul sărbătorii naționale — Ziua Republicii.

La recepție au luat parte Nikolai Bulgancin, Nikita Hrușciov, Ambasadorul Uniunii Sovietice în U.R.S.S. și alte persoane oficiale.

SOFIA. — Cu prilejul aniversării a 80 de ani de la eliberarea Bulgariei, Președintele Populare R. P. Bulgaria a decorat cu ordinul „14 septembrie” și Ordinul „14 mai” pe toți cei care au participat la lupta pentru eliberarea țării.

PARIS. — Ziarul „L'Humanite” anunță că la 2 decembrie în vîrbuie pariziană își va avea loc plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Francez. Pe ordinea de zi a plenarei figurează două teme de discuție: „R.P. Bulgaria a decorat cu ordinul „14 septembrie” și Ordinul „14 mai” pe toți cei care au participat la lupta pentru eliberarea țării.”

HELSINKI. — La 29 noiembrie, președintele Republicii Finlanda a aprobat componența guvernului formal de B. R. von Fandt, director general al Bancii Finlandeze. Noul guvern este extraparlamentar, adică membrii săi nu reprezintă grupurile din parlament. În noul guvern funcția de prim ministru este asumată de B. R. von Fandt. P. Hypponen deține funcția de ministru al Afacerilor Externe.

MONTEVIDEO. — După cum relatează ziarul brazilian „Imprensa Populara”, comisia senatorială pentru Afaceri Externe a Congresului național al Braziliei a adoptat o declarație cu privire la necesitatea restabilirii urgente a relațiilor diplomatice dintre Brazilia, Uniunea Sovietică și celelalte țări ale lagărului socialist.

MOSCOVA. — Pînă la 30 noiembrie, ora 6 dimineața, cel de-al doilea satelit artificial a înconjurat pămîntul de 376 ori. Primul satelit artificial al țării noastre, satelitul artificial „Sputnik”, a înconjurat pămîntul respectiv de 851 și 862 de ori.

Un colț al expoziției. Ea poate fi vizitată zilnic între orele 10-20

La o demonstrație a tinerei generații de matematicieni și fizicieni

(Urmare din pag. 1-a)

vinte calde și-i felicită. Pe merit. Sînt doar pionierii unei frumoase tradiții. Victor Harnic de la Facultatea de matematică și fizică la București și Octavian Cosma de la Facultatea de electrofizică la București sînt cei dintîi premianți ai concursului care va aduna, an de an, în linie de emulație din ce în ce mai mare pe studenții matematicieni și fizicieni din toate centrele universitare.

Masa tovarășească în cea din urmă seară petrecută împreună, la Casa universitarilor, a încheiat frumoasa treabă și mai frumoase de concurs, de emoli, de surprize și prietenie; cine crede că matematicienții sînt oameni înclinați să tacă, treburile să vină acolo, să vadă cu ochii...

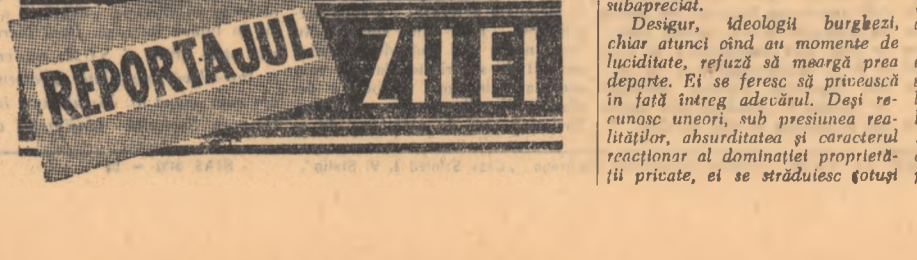
Aceasta sînt faptele. Și pentru că ele s-au încheiat cu „la revedere” roșii de buzele acestor doi concurenți, să încheiem aproximativ la fel, dîndu-ne înțînărire pentru anul viitor, la vîntoarea finală a concursului. Însă cum pînă la finală nu este o etapă, parcă tot mai bine ar fi să încheiem urdund succes viitorilor și participării, pe care-i dorim și mai mulți decît anul acesta.

EXPOZIȚIA tineretului iugoslav

riști, pentru cucerirea unei cîști libere, 100.000 de membri ai Uniunii Tineretului Comunist și-o cărușă singule în această uriașă bătălie, pentru libertate, pentru dreptul de a-și face o viață fără capătății și moșteri.

Războiul a dus ruine și distrugerii. Tineretul iugoslav și-a osumat sarcina de a contribui la reconstrucția țării. Privesc fotografiile luate de o diversă șantier, unde tineretul iugoslav, cu tirnducopul și roaba, a muncit pentru refacerea liniilor de cale ferată, pentru ridicarea unor construcții industriale. Pe un panou sînt scrise cifre care ilustrează din plin contribuția tineretului la refacerea țării. 1.032.527 de tineri și tinere au construit, printre altele, 11 căi ferate, 14 construcții industriale mari, 15 mari hidrocentrale, 7 obiective de usurare a pămîntului, autostrada Belgrad-Zagreb. Această muncă a reprezentat o adevărată școală de viață pentru tineret. Și, ca urmare, 40.000 de tineri s-au încadrat mai tirdu direct în producție, 70.000 de analfați au învățat să scrie și să citească.

Ne continuăm drumul prin expoziție și ne oprim în fata altor panouri, altor fotografii, care oglindesc — de data aceasta — activitatea tineretului iugoslav în zilele noastre. Sînt aici fotografii de tineri muncitori lucrînd la strung sau la furnale. Un chip de tînar muncitor îmi atrage, în mod

O chemare puternică LA COEXISTENȚĂ PAȘNICĂ

Convorbirea lui N. S. Hrușciov cu ziaristii americani W. R. Hearst, F. Connif și R. Considine

Continuând convorbirea și răspunzând unele întrebări a lui W. R. Hearst, N. S. Hrușciov a spus:

Dr. considerați că nu va convine sistemul socialist și luăm măsuri pentru consolidarea sistemului dv. spitălit. Noi luăm măsuri pentru întărirea sistemului nostru socialist. Aceasta reprezintă limbile diferite. Înțelegând lucrurile în mod diferit, firește, nu vom găsi un limbaj comun cu dv. Pentru a ajunge la un acord real trebuie să renunțe la ideologia sa — ori noi la a noastră, ori dv. la a dv. Noi nu așteptăm aceasta de la dv. și dv. probabil nu o așteptați de la noi. Ce să mai așteptăm? Totuși aici este nevoie de luciditate minții, de adevărat realism. Trebuie să dăm dovadă de o judecată sănătoasă și să spunem: **IN LUME EXISTĂ DOUA SISTEME — SOCIALIST ȘI CAPITALIST. SĂ DAM POSIBILITATE ISTORIEI SĂ ALEAGĂ CARE DINTRE ELE ESTE MAI BUN.**

Uniunea Sovietică nu va începe niciodată un război

Statele Unite ale Americii sunt țara capitalistei cea mai dezvoltată și cea mai puternică. Cea mai puternică țară socialistă este Uniunea Sovietică. Să ne îndreptăm toate eforturile spre rezolvarea problemelor litigioase nu pe calea cursei înarmărilor și stocării de materiale militare, ceea ce poate duce la un conflict militar, ci să ne concentrăm eforturile și mijloacele în vederea dezvoltării economice, ridicării bunăstării poporului, a culturii sale, adică să conviețuim. Oamenii să nu hotărască pe calea armelor, ci prin rațiune, care sistem le convine mai mult. Noi ne situăm pe aceste poziții. Noi spunem: Societatea se dezvoltă pe baza legilor ei și așa a venit era cind capitalizmul trebuie să cedeze locul socialismului, ca sistem social superior capitalismului. Aceasta nu depinde de mine, comunist, și nu depinde nici de dv., capitalist. Nu, acesta este un proces istoric obiectiv. Marx și Engels au demonstrat foarte bine acest lucru și Lenin l-a dezvoltat și continuat.

Aș vrea să vă spun, dl. Hearst, și prin dv. poporul Statele Unite ale Americii, că **UNIUNEA SOVIETICĂ ESTE PENTRU PACE ȘI COEXISTENȚĂ PAȘNICĂ. TARA NOASTRĂ NU VA ÎNCEPE NICIODATĂ UN RĂZBOI DACĂ NU VA FI ATACATĂ. NOI NU NE GINDIM LA UN RĂZBOI NICI ÎMPOTRIVA STATELOR UNITE ALE AMERICII, NICI ÎMPOTRIVA VREUNEI ALTE ȚĂRI, ÎNDETERINAT DE ACEASTĂ TĂRĂ ESTE A PROAPE SAU DEPARTE DE UNIUNEA SOVIETICĂ. DEOARECE ACEST LUCRU ESTE CONTRAR SPIRITULUI IDEOLOGIEI NOASTRE. VREM SĂ NE ÎNTRUCEM ÎN CONSTRUCTIA PAȘNICĂ, ÎN MUNCA CREATOARE.**

Vreau să vă mai spun, dl. Hearst, că în domeniul creaării unor noi tipuri de arme am depășit țara dv. Avem acum arma absolută, perfecționată din toate punctele de vedere și construită într-un termen scurt. Spun aceasta nu pentru a intimidă, aceasta nu este necesar, ci pur și simplu constat un fapt: oamenii de știință, inginerii, tehnicienii, muncitorii noștri, au creat cea mai modernă armă. Uniunea Sovietică dispune de rachete balistice intercontinentale, ea are rachete de sisteme diferite cu destinații diferite, toate rachetele noastre pot fi adaptate pentru a transporta încărcături atomice și cu hidrogen. ASTFEL, AM DOVEDIT ÎN ACEASTĂ PROBLEMĂ SUPERIORITATEA NOASTRĂ. Și dacă acum va începe un război — iar aceasta nu poate fi dezlănțuită decât de cercurile agresive din Statele Unite ale Americii, deoarece celelalte țări nu se vor hotărî să dezlănțuie, acesta va fi un mare dezastru pentru popoarele țărilor pe care îl vom ataca. Dacă va începe un război, aceasta va fi în prezența în S.U.A. să ajungă până acolo încât să vorbească în limbajul lui Hitler și Göring. „Mai puțin uni, mai multe tunuri”. Mai puțin uni și mai multe tunuri înseamnă însă a lăsa în bugetul muncitorului, funcționarului și în general al omului muncitor. Pentru ce să se facă aceasta? Uniunea Sovietică nu amenință S.U.A., dorim să trăim nu numai în pace, ci și în prietenie. Dar aceasta este treaba dv. și, în primul rând a guvernului dv. și răspunzătorii săi revine lui. În ceea ce ne privește, vom menține forțele noastre armate în stare de pregătire pentru ca ele să poată răspunde la orice agresiune.

Nu mai este departe timpul cind din punct de vedere economic Uniunea Sovietică va fi înaintea S.U.A.

PRINCIPALELE NOASTRE EFORTURI VOR FI ÎNDRĂPTATE SĂRE CĂSTIGĂRE A ÎNTRUCERII ÎN DEZVOLTAREA ECONOMIEI. În prezent partidul și guvernul nostru își concentrează atenția asupra avântului continuu al economiei noastre naționale, asupra dezvoltării construcției de locuințe, sporirii producției mărfurilor de consum popular pentru a întru un termen istoric scurt să depășim Statele Unite ale Americii. În prezent în S.U.A. desigur nivelul de producție este mai ridicat decât în Uniunea Sovietică și aceasta este o totală de înțeles.

Răspuns unor nedumeriri

R. CONSIDINE: În S.U.A. a provocat o oarecare nedumerire termenul „aventurism în politica externă” care a fost folosit în discursul de Jukov. Ați dori să întrebați înseamnă în mod concret „aventurism în politica externă”?

N. S. HRUȘCIOV: Promovarea unei politici externe și interne nerăzboi — aceasta înseamnă aventurism. Trebuie înțeles așa cum este scris.

R. CONSIDINE: Ați avut oare în vedere țări concrete, sau criza concretă de la pildă cea din Siria sau din Ungaria?

N. S. HRUȘCIOV: Siria și Ungaria nu au nicio legătură cu cazul respectiv. În aceste cazuri nu a fost politica unu singur om, ci a guvernului sovietic, inclusiv Jukov, care s-a situat pe aceleași poziții.

W. R. HEARST: D-lui Hrușciov, în interviu pe care l-ați acordat d-lui Reston de la „New York Times”, ați spus că aveți înțeles incontestabil că Statele Unite ale Americii insistă unele țări la un atac armat împotriva Siriei. Spuneți-mi, puteți publica oare în presa aceste dovezi? Dacă este așa, am dori foarte mult să fim primii care să obținem aceste dovezi.

N. S. HRUȘCIOV: Dacă nu sîntei în relații proaste cu dl. președinte și cu dl. Dulles, întrebați pe ei de aceste dovezi, ei vă pot spune totul deoarece cunosc bine toate împrejurările acestor chestiuni. Și noi le cunoaștem. Dacă vreți să obțineți originalele acestor documente, dacă le vreți ei vi le vor da, firește, dacă vă bucurați de încrederea lor. Noi am obținut aceste informații prin intermediul unor terțe persoane.

La timpul potrivit pentru istoric vom dezvălui aceste dovezi a-

Războiul îl doresc marii monoliști

N. S. HRUȘCIOV: Atunci cind spunem Statele Unite că vor începe un război în vedere anumite cercuri din țara dv. Dacă este vorba de poporul american, de oamenii muncii, despre cea mai mare parte a intelectualității, ei sînt fără îndoială împotriva războiului. Dacă este vorba de burghezii, de parte însemnată a ei de asemenea nu dorim război. Războiul îl doresc marii monoliști care se îmbogățesc de pe urma cursei înarmărilor și caută prin orice mijloc să ajungă la războiul „reces”, iar dacă nu se va pune ca „războiul reces” el va duce mai degrabă sau mai puțin la un război cald. Politica cursei înarmărilor și „războiul reces” este o politică foarte primejdiosă.

W. R. HEARST: Vreau să spun că toată sinceritatea cu care ați vorbit considerate pentru care dv. nu vreți război, deoarece vă ocupați de construcția pașnică, iar războiul poate duce la distrugerea din aceleși considerente nimeni din S.U.A. nu vrea război. Înțelegem că un război în care să se folosească arma atomică și cu hidrogen aduce distrugeri uriașe. Aceasta înțeleg în S.U.A. literalmente toți și președintele și domnul Dulles și capitaliștii și monoliștii. Dv. singur ați spus că nivelul de viață din țara noastră este mai ridicat decât în țara dv., în consecință, noi în și mai mare măsură nu vrem război deoarece pierdem mai mult în acest război.

W. R. HEARST: Vreau să spun că toată sinceritatea cu care ați vorbit considerate pentru care dv. nu vreți război, deoarece vă ocupați de construcția pașnică, iar războiul poate duce la distrugerea din aceleși considerente nimeni din S.U.A. nu vrea război. Înțelegem că un război în care să se folosească arma atomică și cu hidrogen aduce distrugeri uriașe. Aceasta înțeleg în S.U.A. literalmente toți și președintele și domnul Dulles și capitaliștii și monoliștii. Dv. singur ați spus că nivelul de viață din țara noastră este mai ridicat decât în țara dv., în consecință, noi în și mai mare măsură nu vrem război deoarece pierdem mai mult în acest război.

N. S. HRUȘCIOV: Atunci cind spunem că Statele Unite ale Americii nu vrea război, sînt tot atât de puține convins de aceasta ca dv. atunci cind spuneți că vreți pace.

N. S. HRUȘCIOV: Atunci cind spunem că Statele Unite ale Americii nu vrea război, sînt tot atât de puține convins de aceasta ca dv. atunci cind spuneți că vreți pace. „Să lichidăm „războiul reces” și să obținem destinderea în cordării internaționale. În locul „războiului reces” să pășim mai bine pas cu pas pe calea stabilirii unor relații prietenești între statele noastre.

După ce a amintit unele propuneri concrete pe care le-a făcut guvernul sovietic în vederea slăbirii încordării și îmbunătățirii relațiilor dintre U.R.S.S. și S.U.A. N. S. Hrușciov a spus:

Am spus deja că Uniunea Sovietică ar vrea să aibă relații de prietenie cu Statele Unite ale Americii. Este mai bine să desăvîșim întrecerea pașnică și să nu ne întrecem în producția mijloacelor de distrugere. Stabilirea unor relații de prietenie între țările noastre ar fi un mare pas pe calea consolidării păcii între toate țările, în menținerea păcii în lumea întreagă. Luptăm pentru pace și ne îndreptăm toate eforturile spre realizarea acestui tel.

Credeți-ne domnilor că noi nu dorim decât pace și prietenie. Uniunea Sovietică posedă rachete

Războiul poate să fie dezlănțuit din cauza psihozei războinice

N. S. HRUȘCIOV: Despre aceasta trebuie întrebat șeful Statului-Major General deoarece aceasta nu este atribuția mea. Statul-Major General există tocmai pentru ca în caz de război să fie pregătit să lovească acele centre care au o importanță hotărâtoare pentru înțelegerea și zdrobirea înamicului.

În această ordine de idei aș vrea să-mi expun considerentele în legătură cu declarațiile unor reprezentanți ai cercurilor militare americane, publicate în presă. S-a anunțat că o parte din bombardierele americane încărcate cu bombe cu hidrogen și cu bombe atomice s-ar afla întotdeauna în zbor și ar fi întotdeauna gata de acțiune împotriva Uniunii Sovietice. Se afirmă că jumătate din numărul avioanelor se află în zbor.

Acesta este un lucru foarte primejdios. Aceasta situație arată că de intens este răspindita psihoza războiului în S.U.A. Cind avioane cu bombe cu hidrogen se ridică în aer, înseamnă că mulți oameni se vor găsi în aer la mânașele avioanelor. Întotdeauna se poate întâmpla să ai o tulburare psihică și pilotul poate interpreta cel mai puțin semnal drept un semnal de acțiune și se va îndrepta spre obiectivul desupra căruia i s-a ordonat să zboare. În asemenea condiții războiul poate începe cu totul întâmplător deoarece pe loc vor fi întreprinse contraacțiuni.

Oare aceasta nu arată că războiul se poate dezlănțui în acest fel în urma unei neînțelegeri înfaptătoare sau a tulburării stărilor psihice normale, ceea ce se poate întâmpla cu orice om. Trebuie exclusiv această eventualitate îngrozitoare. Se poate întâmpla ca atât o parte din ei cealaltă să fie împotriva războiului, și totuși războiul să se poată dezlănțui din cauza psihozei războinice creată în Statele Unite ale Americii.

W. R. HEARST: Aceasta este o idee foarte interesantă. Nu am auzit asemenea discuții. Eu însuși

Cind putem vorbi despre secretul rachetei intercontinentale

N. S. HRUȘCIOV: Firește, dacă vom cădea de acord asupra dezarmării. Noi nu ascundem că satelitul a fost lansat pe baza rachetei balistice intercontinentale. De înțeles este că în ceea ce privește înseamnă dacă va vom împărtăși secretul producției rachetelor balistice intercontinentale. Nu știm cind vor face S.U.A. o asemenea rachetă — doar nu o treabă ușoară. Admit și situația ca Statele Unite ale Americii să nu creze încă vreme foarte îndelungată racheta intercontinentală. Dar noi putem vorbi despre acest lucru în condițiile cind ați lichidat starea de „război reces” și cind țările noastre se vor întrece exclusiv pe tărîm pașnic.

Faptul că Uniunea Sovietică a fost prima care a lansat satelitul artificial al pământului, iar după o lună a lansat al doilea satelit dovedește multe.

Dacă va fi necesar am putea lansa mijloc zec, douăzeci de sateliți. Pentru aceasta trebuie numai să se schimbe capul rachetelor balistice intercontinentale, să se pună în locul nucleului cu hidrogen al proiectilului aparatul corespunzător și să se lanseze o astfel de construcție cu acest aparat. Iată și satelitul.

Uniunea Sovietică este gata să împărtășească Statele Unite ale Americii informații în acest domeniu, și arate, și nu numai să arate, ci împreună cu dv. să înceapă în mare parte rachetele balistice pentru a asigura o pace trainică și îndelungată între țările noastre și, în consecință și în lumea întreagă. Dar toate acestea cu condiția dezarmării, cu condiția întrecerii pașnice între statele noastre, cu condiția coexistenței pașnice a tuturor țărilor, indiferent de orientarea lor socială și de stat.

W. R. HEARST: Am citit propunerile dv. foarte interesantă în legătură cu întrecerea în tragerea

„Să nu se bage în apă dacă nu cunoșc vadul”

N. S. HRUȘCIOV: Da, pută fi rezolvată. Dar acolo este necesar să se stabilească un acord preliminar și un acord definitiv. În prezent nu putem vorbi despre acest lucru.

F. CONNIF: Caut să citesc toate declarațiile dv. Imi amintesc că ați citat cuvintele lui Lenin că trebuie să se facă totul pentru a menține în partid pe tovarășii care s-au abătut temporar de la linia partidului dacă în fond ei rămân oameni buni și cinștii. Trebuie să se depună toate eforturile pentru a readuce pe acești oameni pe calea justă. Spuneți, nu ar putea oare fi aplicat acest punct de vedere față de Jukov?

N. S. HRUȘCIOV: Marelui Jukov nu a fost exclus din partid. El este membru al Partidului nostru comunist. El este un mare specialist în domeniul militar și sîntem convinși că își va conserva forțele și cunoștințele cauzei partidului nostru, cauzei poporului. Partidul l-a sancționat dar l-a sancționat cu măsură pentru greșelile politice comise pe care el însuși le-a recunoscut.

R. CONSIDINE: Ați spus că în caz de război bazele americane, atât cele din țară cât și cele din străinătate, vor fi distruse de proiectilele balistice intercontinentale sovietice. Înseamnă oare aceasta că încă de pe acum ele vizează în mod special toate aceste obiective?

N. S. HRUȘCIOV: De ce, pută fi rezolvată. Dar acolo este necesar să se stabilească un acord preliminar și un acord definitiv. În prezent nu putem vorbi despre acest lucru.

W. R. HEARST: Am spus oare că trebuie să se manifeste grijă față de securitate, dar această problemă trebuie abordată în mod rezonabil, pentru ca aceasta să nu ducă la curse înarmărilor, așa cum se întâmplă în prezent. Istoria a arătat deja că orice cursă a înarmărilor se termină în cele din urmă printr-un război. De aceea trebuie să se pună capăt cursei înarmărilor pentru a nu permite provocarea unui război și noi credem că domnul președinte al S.U.A. nu vrea aceasta.

„Să cădem de acord cu privire la încetarea cursei înarmărilor”

Vreau să revin la problema relațiilor dintre U.R.S.S. și S.U.A. Recent am citit declarația făcută de președintele Stateilor Unite ale Americii, dl. Eisenhower, la Okla-homa-City. Unele teze din această declarație mi-au plăcut. Vreau să vă amintesc cele două din declarația președintelui. „Telul către care nășim, a declarat el, este pacea în condițiile echității.” Și noi sîntem pentru aceasta. „Accesul, pace, spune apoi dl. Eisenhower, poate să vină pentru țara noastră numai în cazul cind va veni pentru toate țările.” Și noi sîntem pentru aceasta. Sîntem pentru pace nu numai pentru noi singuri, ci pentru toate țările, pentru întreaga omenire.

În continuare dl. Eisenhower spune: „Omenirea speră că U.R.S.S. va colabora cu noi toți în realizarea acestui tel.” Dl. președinte poate fi convins că din partea noastră vor fi depuse toate eforturile spre a colabora cu toate țările, printre care și cu S.U.A., pentru asigurarea păcii. „Nu vom fi niciodată agresorii”, a spus președintele. Este bine spus. „Nu vrem nimic mai mult decât gradul de securitate, dar nu vom accepta nimic mai puțin”, a declarat dl. Eisenhower. Uniunea Sovietică este de asemenea de a-

nu va fi niciodată agresor, atunci să cădem de acord cu privire la încetarea cursei înarmărilor. Dacă vom realiza aceasta întreaga omenire va răsufla ușurată. Un asemenea pas ar fi util nu numai pentru popoarele țărilor noastre, ci și pentru toate popoarele lumii.

Aș vrea să transmitemi acest punct de vedere al nostru opiniei publice din S.U.A. și să-l adrețez la cunoștința domnului președinte.

Imi amintesc de convorbirile plătute cu președintele S.U.A., pe care le-am avut la Geneva. Imi amintesc că atunci cind dl. Eisenhower a oferit un priză în cinstea delegației noastre el a vorbit cu pasiune despre ferma sa și a spus, printre altele, că are mari realizări în ce privește creșterea unei rase bune de vite corutate mari prin hibridizare. Mult mai bine ar fi să organizăm întrecere-

este comunismul, idealurile nobile pentru care luptă comuniștii, și să rușineze și-i defăimeze pe comuniști. Mulți nu înțeleg încă înțelesul și viziunea mea despre construirea societății noi. Mai bucur că după ce am trăit alțiștia ani și am activat vreme îndelungată în rindurile acestui partid, pot constata că partidul nostru comunist, mergînd pe calea indicată de Lenin, a asigurat un asemenea progres uriaș țării noastre, încît poporul nostru a deșchis calea pe care merg numeroase popoare din alte țări.

Ca toți comuniștii doresc numai să asigure tuturor oamenilor o viață fericită, ca toți oamenii, indiferent de naționalitate, indiferent de culoarea pielii, să se bucure pe deplin de roadele muncii lor. Luptăm pentru a scumbla atitea bunuri materiale cît sînt necesare pentru ca toți oamenii să fie siguri din belug și credem că omenirea va obține aceasta. Nu se poate spune precis cind va fi aceasta, dar un lucru este clar — spre aceasta se îndreaptă omenirea.

Mă bucur de acest lucru și în ce mă privește fac tot ce-mi stă în puteri pentru a contribui la acest progres.

W. R. HEARST: Perfect, adevărat.

N. S. HRUȘCIOV: Noi nu am făcut și nu facem asemenea declarații în ceea ce privește pe americani. Dar faptul rămîne fapt, Uniunea Sovietică a fost prima care a creat racheta intercontinentală, înseamnă deci că în această avem prioritate ceea ce ne dă posibilitatea să perfecționăm construcția rachetelor, să depășim S.U.A. în acest domeniu, să acumulăm rezerva necesară de rachete dacă nu vom ajunge la un acord asupra dezarmării.

R. CONSIDINE: Domnule Hrușciov, relațiile dv. cu Polonia și Iugoslavia au fost rezolvate în mod satisfăcător și în prezent fiecare din aceste țări urmează o cale proprie spre socialism. Nu credeți oare că pînă la tocmă de la această premisă și situația din Ungaria putea fi rezolvată fără folosirea forțelor armate?

N. S. HRUȘCIOV: Noi nu vrem să ne întrecem în producția mijloacelor de distrugere. Stabilirea unor relații de prietenie între țările noastre ar fi un mare pas pe calea consolidării păcii între toate țările, în menținerea păcii în lumea întreagă. Luptăm pentru pace și ne îndreptăm toate eforturile spre realizarea acestui tel.

Credeți-ne domnilor că noi nu dorim decât pace și prietenie. Uniunea Sovietică posedă rachete

„Sîntem convinși că toate țările trebuie și pot să coexiste pașnic”

Am declarat în repetate rînduri că baza neclintită a politicii externe a Uniunii Sovietice, ca și a celorlalte țări socialiste, este principiul leninist al coexistenței pașnice a tuturor țărilor, indiferent de sistemul lor social, de orientarea lor de stat. Sîntem CONVINSI CĂ TOATE ȚĂRILE TREBUIE ȘI POT SĂ COEXISTE ÎN MOD PAȘNIC. Felul în care se dezvoltă fiecare țară este o problemă internă a poporului fiecărei țări. Dar alii țările socialiste cit și cele capitaliste există pe aceeași planetă. Intre ele există legături multilaterale în domeniul economic, cultural, științific, sportiv și altele. Aceste țări pot trăi în pace între ele numai pe baza principiului coexistenței pașnice, necesitatului reciproc în treburile interne.

Uniunea Sovietică nu a ridicat și nu va ridica niciodată arma împotriva vreunei alte țări pentru a impune poporului acelei țări o ideologie sau, sistemul său. Aceasta este în contradicție cu înșăși esența concepției noastre marxist-leniniste despre lume. De aceea noi spunem sincer că dorim să trăim în prietenie cu toate popoarele și am fi foarte mulțumit dacă am putea stabili relații de prietenie cu Statele Unite ale Americii fără ca aceasta să fie în detrimentul relațiilor lor cu alte țări. Aceasta ar permite să înaintăm cu pași literamente gigantici pe calea lichidării „războiului reces” și a stabilirii prieteniei cu popoarele tuturor țărilor. Dorim să stabilim relații bune de prietenie cu Anglia, Franța, Germania occidentală, Italia, Japonia, cu toate țările cu care nu avem încă o asemenea relație. Aceasta ar duce la asigurarea unei păci trainice în întreaga lume.

R. CONSIDINE: Domnule Hrușciov, ați vorbit despre dumezeu, despre suflet, despre depunerea libertatei spirituale a omului în comunism; de ce atunci omul care crede în dumezeu și în conștiința spirituală interior nu are loc în partidul comunist?

N. S. HRUȘCIOV: Dacă în limbajul nostru se înținesc expresii ca, de pildă, „zău că”, aceasta se întâmplă în virtutea obișnuinței. Pentru noi o asemenea expresie echivalază cu expresia „pe cuvînt de onoare”. Considerăm că credința în dumezeu este contrarie concepției noastre comuniste despre lume. Noi însă nu persecutăm de loc pe oamenii care au o religie deoarece aceasta este o problemă de conștiință a fiecărui om.

W. R. HEARST: Ați dori să spun, nu sub formă de obiecțiune, ci ca o observație, că totuși nicio-

este comunismul, idealurile nobile pentru care luptă comuniștii, și să rușineze și-i defăimeze pe comuniști. Mulți nu înțeleg încă înțelesul și viziunea mea despre construirea societății noi. Mai bucur că după ce am trăit alțiștia ani și am activat vreme îndelungată în rindurile acestui partid, pot constata că partidul nostru comunist, mergînd pe calea indicată de Lenin, a asigurat un asemenea progres uriaș țării noastre, încît poporul nostru a deșchis calea pe care merg numeroase popoare din alte țări.

Ca toți comuniștii doresc numai să asigure tuturor oamenilor o viață fericită, ca toți oamenii, indiferent de naționalitate, indiferent de culoarea pielii, să se bucure pe deplin de roadele muncii lor. Luptăm pentru a scumbla atitea bunuri materiale cît sînt necesare pentru ca toți oamenii să fie siguri din belug și credem că omenirea va obține aceasta. Nu se poate spune precis cind va fi aceasta, dar un lucru este clar — spre aceasta se îndreaptă omenirea.

Mă bucur de acest lucru și în ce mă privește fac tot ce-mi stă în puteri pentru a contribui la acest progres.

W. R. HEARST: Perfect, adevărat.

N. S. HRUȘCIOV: Noi nu am făcut și nu facem asemenea declarații în ceea ce privește pe americani. Dar faptul rămîne fapt, Uniunea Sovietică a fost prima care a creat racheta intercontinentală, înseamnă deci că în această avem prioritate ceea ce ne dă posibilitatea să perfecționăm construcția rachetelor, să depășim S.U.A. în acest domeniu, să acumulăm rezerva necesară de rachete dacă nu vom ajunge la un acord asupra dezarmării.

R. CONSIDINE: Domnule Hrușciov, relațiile dv. cu Polonia și Iugoslavia au fost rezolvate în mod satisfăcător și în prezent fiecare din aceste țări urmează o cale proprie spre socialism. Nu credeți oare că pînă la tocmă de la această premisă și situația din Ungaria putea fi rezolvată fără folosirea forțelor armate?

N. S. HRUȘCIOV: Noi nu vrem să ne întrecem în producția mijloacelor de distrugere. Stabilirea unor relații de prietenie între țările noastre ar fi un mare pas pe calea consolidării păcii între toate țările, în menținerea păcii în lumea întreagă. Luptăm pentru pace și ne îndreptăm toate eforturile spre realizarea acestui tel.

Credeți-ne domnilor că noi nu dorim decât pace și prietenie. Uniunea Sovietică posedă rachete

„Sîntem convinși că toate țările trebuie și pot să coexiste pașnic”

Am declarat în repetate rînduri că baza neclintită a politicii externe a Uniunii Sovietice, ca și a celorlalte țări socialiste, este principiul leninist al coexistenței pașnice a tuturor țărilor, indiferent de sistemul lor social, de orientarea lor de stat. Sîntem CONVINSI CĂ TOATE ȚĂRILE TREBUIE ȘI POT SĂ COEXISTE ÎN MOD PAȘNIC. Felul în care se dezvoltă fiecare țară este o problemă internă a poporului fiecărei țări. Dar alii țările socialiste cit și cele capitaliste există pe aceeași planetă. Intre ele există legături multilaterale în domeniul economic, cultural, științific, sportiv și altele. Aceste țări pot trăi în pace între ele numai pe baza principiului coexistenței pașnice, necesitatului reciproc în treburile interne.

Uniunea Sovietică nu a ridicat și nu va ridica niciodată arma împotriva vreunei alte țări pentru a impune poporului acelei țări o ideologie sau, sistemul său. Aceasta este în contradicție cu înșăși esența concepției noastre marxist-leniniste despre lume. De aceea noi spunem sincer că dorim să trăim în prietenie cu toate popoarele și am fi foarte mulțumit dacă am putea stabili relații de prietenie cu Statele Unite ale Americii fără ca aceasta să fie în detrimentul relațiilor lor cu alte țări. Aceasta ar permite să înaintăm cu pași literamente gigantici pe calea lichidării „războiului reces” și a stabilirii prieteniei cu popoarele tuturor țărilor. Dorim să stabilim relații bune de prietenie cu Anglia, Franța, Germania occidentală, Italia, Japonia, cu toate țările cu care nu avem încă o asemenea relație. Aceasta ar duce la asigurarea unei păci trainice în întreaga lume.

R. CONSIDINE: Domnule Hrușciov, ați vorbit despre dumezeu, despre suflet, despre depunerea libertatei spirituale a omului în comunism; de ce atunci omul care crede în dumezeu și în conștiința spirituală interior nu are loc în partidul comunist?

N. S. HRUȘCIOV: Dacă în limbajul nostru se înținesc expresii ca, de pildă, „zău că”, aceasta se întâmplă în virtutea obișnuinței. Pentru noi o asemenea expresie echivalază cu expresia „pe cuvînt de onoare”. Considerăm că credința în dumezeu este contrarie concepției noastre comuniste despre lume. Noi însă nu persecutăm de loc pe oamenii care au o religie deoarece aceasta este o problemă de conștiință a fiecărui om.

W. R. HEARST: Ați dori să spun, nu sub formă de obiecțiune, ci ca o observație, că totuși nicio-

Text prescurtat
Sublinierile și subtitlurile aparțin redacției.